

Pimenov M. G. & Ostroumova T. A.

Umbelliferae of Russia

KMK Scientific Press Ltd., Moscow, 2012, 477 str., s příloženým CD, náklad 1000 výtisků.
ISBN 978-5-87317-813-1.

Práce vznikla pod vedením význačného ruského znalce čeledi *Umbelliferae* prof. Pimenova není psána, jak by mohl napovídat výše uvedený titul, v angličtině. Je psána rusky s výjimkou přeloženého titulu, abstraktu a půlstránkového souhrnu na konci knihy. Toto bude asi jednou z hlavních překážek jejího většího využití mimo hranice Ruské federace. Po úvodních kapitolách, krátkém přehledu studia čeledi v Rusku, vysvětlení struktury předkládaného zpracování a po nastínění morfologické a anatomické charakteristiky zpracovávané čeledi následuje klasický dichotomický klíč zahrnující 108 rodů, které se vyskytují na území Ruské federace v jejich současných hranicích. Dva z nich, *Rhizomatophora* a *Haloselinum* (původně *Peucedanum*), jsou zde i popsány. U každého rodu jsou údaje z protologu, synonymika, popis, charakteristika celkového rozšíření a zajímavý odstavec o příbuzenských vztazích rodu, který zohledňuje nejen starší morfologická hlediska, ale i novější molekulární data. Zpracování 288 druhů má podobnou strukturu jako zpracování rodu. V úvodu jsou údaje o základní literatuře, kde je o taxonu pojednáváno, synonymika a údaje o nomenklatorických typech a jejich uložení (někdy ovšem s otazníkem). Rozšíření je vztaženo jak k jednotlivým administrativním celkům, tak k floristickým oblastem. Obě příslušné mapy jsou v knize na vnitřních stranách pevných desek. Mapa administrativních oblastí by mohla být kvalitněji provedena, ale svůj účel splní i v prezentované podobě. Charakteristiku druhu uzavírá jeho rozšíření mimo Ruskou federaci. Tato část je doprovázena 38 tabulemi s detaily příčných řezů naškami a kresbami listů. V závěru publikace je analýza rozšíření mrkvovitých v Ruské federaci. Je udělena formou tabulek, kde je vyznačen výskyt taxonu v jednotlivých administrativních celcích. Po přehledu literatury následuje 282 poněkud schématických fytokartogramů jednotlivých druhů. Druhů, které jsou zastoupeny i v květeně České republiky, je zde uvedeno 57. Oproti našim příručkám je zde několik odlišností v pojetí druhů či rodů. Např. pro druh *Trinia ucrainica* je použito jiné jméno – *T. kitaibelii*, rod *Thysselinum* není spojován s rodem *Peucedanum*, druh *Aethusa cynapioides* je považován za totožný s druhem *A. cynapium*, druh *Cnidium dubium* je řazen do rodu *Kadenia*, *Pimpinella saxifraga* subsp. *nigra* není odlišována od nominátního poddruhu, *Pastinaca sativa* subsp. *urens* je v synonymice druhu *P. umbrosa*, *Heracleum sphondylium* nemá uvedeny žádné vnitrodruhové taxony atp.

Pro usnadnění determinace je přiložen i kompaktní disk s interaktivním klíčem („Interactive determination key to Russian Umbelliferae“), který si zaslouží zvláštní pozornost. Nebudeme-li malicherní, tak přehlédneme, že titul na obalu disku neodpovídá přesně titulu v elektronické podobě, a že jeho autoři (T. A. Ostroumova, O. S. Ostroumov, M. G. Pimenov) nejsou zcela totožní s autory tištěného textu knihy. Disk tak vlastně představuje samostatné dílo. Uživatelé mimo ruský mluvící země přivítají, že klíč je vedle ruštiny také v němčině, angličtině a francouzštině, čímž se částečně odstraňuje výše uvedený nedostatek cizích jazyků v knize. Pro uživatele bez jisté dávky počítačové gramotnosti může být někdy jeho spuštění oříškem. V klíči se na levé straně obrazovky doplňují znaky, které máme na určované rostlině k dispozici, a na pravé straně se s každým přidáním údajem zmenšuje nabídka možných výsledných druhů. Pokud se nedostaneme k jednoznačnému výsledku, můžeme si nechat vypsat charakteristiky zbývajících druhů a navzájem je porovnat. Ke každému druhu se pak nabízí fotografie herbářové položky.

Pro zájemce je kniha nabízena na adrese nakladatelství <http://avtor-kmk.ru> za 900 rublů, což je asi 600 Kč.

Karel S u t o r ý